

№ 8651/I

НЕПЕРІОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОГО СІЧОВОГО СОЮЗУ ЗА КОРДОНОМ.
Редагує Редакційний Комітет.

1934. 192213/1 Прага. ч. 1.

Др Осип Безпалко.

ГЕЧ ТАМ НА ГОРІ СІЧ ІДЕ !

Під цим кличем ставало колись у бойові ряди польських шляхтос і старим австрійським режимом пригноблене українське селянство й сільське робітництво, набиралося бойового духу, кариної дисципліни, бажання служити вільним ідеалам.

Цей клич мусить дунати по всьому світі, де тільки розпершена українська еміграція, аби вати її в бойові ряди в боротьбі за права свого народу, за досягнення своєї державности, за солідарність із всіма пригнобленими й обезправленими.

Руханкове Товариство Січ має у своїй вихові глибоко етичні засади, які роблять його членів здатними бойовиками за народні права, за класові й людські права.

Січ прямо навіває і своєю організацією і своїм рухом на славі традиції запорізького козацтва, яке билося колись проти ворогів українського народу, проти ворогів української черні-маси.

По цілому світі організується і молодь і старші люди в руханкові товариства. Ці руханкові товариства ставть підвалинами безсватности нації і класи.

Українці емігранти вчатся в цьому напрямі багато від чужих, але служити своєму народові можна тільки у власній організації, а також може бути тільки Січ. Не досить належати до чужих організацій, мусимо закладати свої Січі, щоби розвивати всі ті душевні й моральні сили, які йдуть в парі з фізичними виконанням а які так потрібні для едвигу нашого народу.

На я в и ще д о б р о ц е д о б р о н а ц і ї, коли вона є з небезпеці, коли на неї напірають з усіх усвідів вороги. Як її захищати, де цього вчитись, як не в Січі. Січ учить сталити волю й характер: воля до рішучих чинів, характер, щоби скидати з себе старі рабські звички, щоби вчитись голову держати вгору перед цілим світом.

Залізана воля національної незалежности й національних свобод сплітається у Січовина з бажанням соціальних свобод, бажання боротьби за народні права з бажанням боротьби за соціальні права. Так находить Січ шлях до Соціалістичного Інтернаціоналу молодих бойовиків, які дали докази великого героїства між іншим у боротьбі проти австрійського фашизму, проливаючи свою кров на вулицях Відня й других австрійських міст і сіл.

Січ іде битов лавос із другими мільйонами руховників по цілому світі, які йдуть під прапорами волі, демократії, соціалізму.

Не по боці утискувачів, чи національних чи соціальних, наше місце, а по боці тих, які борються проти всяких утисків.

Всім тим українцям, що моляться до кровожадних фашистичних кумирів, що забувають славі визвольні традиції українського народу, що поють пісні хвали Муссоліні й Гітлерам, буде Січ пригадувати обов'язки боротьби з угиском, звідки б він не йшов.

ГЕБ ТАМ НА ГОРІ СІЧ ІДЕ ! З цієї пісней будемо вправляти, з цієї пісней будемо йти до боротьби, з цієї пісней підемо колись вільними шляхами вільної України.

ГЕБ ТАМ НА ГОРІ СІЧ ІДЕ !

Рудольф Сіляба,
генеральний секретар Соціалістичного Робітничого Спортового Інтернаціоналу.

ЗА НОВУ, ЗДОРОВУ ЛЮДИНУ !

Найкраща зброя є продумана, пильна буденна праця, праця дрібна й мала, праця свідомо своєї цілі.

Т.Г.Масарик.

Після семи літ знову приготувала Робітничка Руханкова Єднота своє Олімпіаду. Це вже третя Олімпіада у свободній демократичній Чехословацькій Державі, а майже з певністю уявити, що, так як перші дві, так і ця культурна робітничка маніфестація буде переведена з успіхом.

Робітничка Руханкова Єднота (Делніца Телоцвічна Єднота) - Д. Т. Є. є відносно молода організація, бо хоч була заложена при кінці дев'ятих років минулого століття, не могла вона розвиватися так, як цього заслуговували її висока ціль і її важливе завдання. В передвоєнній добі переслідували її державні й місцеві власті за її соціалістичну тенденцію. Не було грошей на руханкові знаряддя, не було руханкових помешкань. Громади відмовляли наймати шкільні руханкові салі. Соціально-демократія, якої частиною була Д.Т.Є. від її заложення, спочатку не розуміла значення тих єднот для партії. В наслідок цього животіла Д.Т.Є. більше як одно десятиліття і була небезпека, що вона зовсім не піднесеться і що цей многонадійний рух упаде під тиском розчарувань і прикростей.

Але, коли сьогодні, після тридцятилітнього існування, Д.Т.Є. стала на певний ґрунт, коли центральний сова має майже 1300 єднот і числить 150000 членів, між якими є 60000 шкільних дітей, то ця величність, силу й розмах завдячує тій витривалій, денній, дрібній, безкорисній праці, про яку президент Масарик говорить, що вона є найбільш доцільним засобом всього нашого почину й діла. Доказом цієї витривалої праці є те, що на чолі єднотарського руху є ряд товаришів, які стали ще у його колисках в році 1897, отже, які працюють позних 37 літ.

Д.Т.Є. сповняє сумлінно своє шляхотне послання як робітничка культурна організація. Своєю працею впливає на тілесний, душевний і етичний розвиток робітничої молоді, котра робиться витривалішою. Є то молодь, що кипить здоров'ям, силєю, молодь свідомо своїх життєвих завдань, своїх громадських обов'язків. Є то молодь дисциплінована, свідомо своєї цілі, натхнена думкою розбудування людської суспільності на засадах соціальної рівності й справедливості.

За час свого існування може Д.Т.Є. виказатися багатом чинністю у всіх напрямках виховування у себе дома й за кордоном. Має за собою дві славі Олімпіади, а також фестини молоді, на яких з гордістю і радістю вітали ми наших дорогих "Січанків". Перевели ми цілий ряд удачних заїздів за границю, поширивши при цьому інтерес європейських держав до молоді Чехословацької

Республіки. Біля 4000 членів Д.Т.С. з передвоєнних 16000, себто 25%, взяли участь в боротьбі чехословацьких легій за свободу чехословацького народу. Три з цих героїських борців були австрійськими катями зловлені й повішені на італійському фронті як державні зрадники.

Своєму посланню й своїм ідеалам залишаться Єдноти й надалі вірні. Залишаться школов робітничої культури, аренов здоров'я, краси і душевної та тілесної сили, як про них писав з нагоди I Олімпіади в р. 1921 тов. др Франтішек Соукуп, сьогоднішній президент Сенату. III Олімпіада мусить бути виразом і документом праці Робітничих Руханкових Єднот. Буде доказом могутньої етичної сили Д.Т.С. та їх рішучости, яка виявляється головно в часі сучасної господарської кризи і розбитих політичних відносин, коли Чехословацька Держава з сьогодні зі своїми демократичними порядками одиноков в середній Європі.

Тішимося, що зможемо і цей раз привітати наших вірних "Січовиків" у маніфестаційнім поході Олімпіади вулицями міста Праги, і що своїм виступом на стадіоні збагатять вони наше чудове свято. Тому вже сьогодні вітаємо Вас як найсердечніше й кличемо до Ваших рядів:

ДО ПОВАЧЕННЯ В ЛИПНІ В ПРАЗІ !

Др. Кирило Трильовський.

З НАГОДИ ВИДАННЯ ОРГАНУ УКРАЇНСЬКОГО СІЧОВОГО СОЮЗУ ЗА КОРДОНОМ.

В травні 1900 року заклав я першу гімнастично-покарну "Січ" в Завалдє, селі, що лежить при спливі Прута й Черемоша. Мав тоді на приміті не лише практичні вимоги фізичної виховки, але й цінку, карму організацій нашого народу, а все це озарене промінням давньої козацької слави. Тому то й звів я в "Січах" і назви старшин на взірць давнього запоріжжя, впривадив малинові прапори з портретами гетьманів, булави та перначі, цвітисті ленти через груди додавали "Січам" великої мальовничости, веселили ними зір наших земляків і немов вважали всіх в одну суцільну громаду, а січові пісні, уладжені нашими поетами, розпалювали в грудях Січової громади жар любови до Батьківщини.

До вибуху світової війни було вже в Галичині 916 Січей, а крім того на Буковині кількадесят. В березні 1919 р. заклав я у Винниці "Січовий Комітет" для Великої України, а в квітні 1920 р. такий же комітет та "Січ" в Ужгороді на Закарпатті, а у 1927 р. бур на першому "Січовому З'їзді" в Празі Чеській, на якому повстав Український Січовий Союз.

"Вороженіи" знищили "Січі" в Галичині й на Буковині, комітет Ужгородський розпався, а рух "Січовий" перенісся до Злучених Держав Північної Америки, хоч на жаль частина тамешніх "Січей" підпала під реакційні впливи. Тому великі надії покладав на Український Січовий Союз за кордоном в Празі.

Він повинен не лише горіче плекати традиції, пісні, відзнаки, звичаї наших Галицько-Буковинських Січей, але повинен стати немов академією для всіх "Січей", котрі вже є та котрі ще будуть взагалі. Велике та переважне є його завдання і я переконаний, що члени його свідомі його великого значення та історичного покликання.

Чей же й над українськов землев засяє сонце свободи, диятої, може вже й недалекий час, треба буде вже готувих та вишколених січових робітників.

Тут мушу однак висказати мій глибокий жаль до свідомих національно сестер та братів на Закарпатті, що так легковажно відносяться до січової справи, й толкує це собі просто, як лише не з н а н я того, яку велику освідомлявчу та організаційну роль грають Січі і то власне при задержанні всіх звичаїв, відзнак, пісень і т.ін. не так давних галицьких Січей.

Закарпаття, це частина Чехословацької Республіки, це країна, що тішиться ще найбільшими політичними свободами і тому нестеменим гріхом є не користатися з них при затриманні повної лояльности зглядом Чехословацької Держави.

Крайній вже час зірвати з тов легкодумність й браком почуття ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПЕРЕД ІСТОРІЄЮ !

Цього прецінь не потребуємо єбширніше уясадиввати.

У слідуючому числі Вашого часопису дозволя собі піднести ще одну важливу думку, а покищо висловлю глибоке признання основникам Вашого Союзу й сердечний привіт для всіх його робучих членів.

Здорові були !

Гвіздець, 14.II.1934 р.

Всеволод Петрів.

ЧОМУ ПРАЦЮЮЧОМУ ЛЮДУ ПОТРІБНІ СВОЇ РУХАНКОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Поперше, чи потрібна руханка для тих, хто працює фізично та це може тяжко ?

Може здається, що це лише зайва втома, зайва намага, але це не так. Пригадаємо лишень наше парубоцтво, подивимось лише на наших легенів, що по цілому дні тяжкої праці пускаються ввечері до танців, або-ж з піснями ходять селом аж до ранку; це ж не втома, а немов відпочинок, зміна вражень та зміна властивостей рухів, отже у людини є природна вимога іншого руху після праці.

Запитаємо себе, як краще це вимогу задовольнити, чи то ось тими неспорядкованими розривками, чи впорядкованов доцільнов руханков ?

Ті ж розваги можуть таки залишитися, але не будуть тим єдиним, що є, а до того і їх можливо при організованому житті краще впорядкувати.

Людина, що має певну працю, навіть ту, що вимагає й фізичних зусиль, втомляє при ній лише певну групу м'язів, решта ж не працює, а тому людина стає односторонньо розвинена фізично, що є шкідливо для її здоров'я, а такою односторонньою втомою впливає на психіку людини.

Людина, що має одноманітну працю "механізується", перетворюється на машину, стає менше метков, не доведе швидко реагувати на незвичкі для неї випадки, що можуть трапитися при праці чи в житті, не зможе швидко уникнути небезпеки при таких випадках.

Такі хиби легше воього може виправити руханка, а то не лише на знарядках, але й вільноручна, бо якраз вона вимагає чинності мозгу, вимагає напруження, уваги, не втомляючи надто м'язів.

Спорт, а зокрема м'ячеві гри, які теж вимагають напруження уваги та швидкої передачі й координування рухів, є також одним з гарних способів демеханізації.

Отже, як бачимо, руханка й спорт є також потрібні й робучій людині, може ще більше, ніж верствам непрацвчим.

Чому ж потрібні працвчим свої руханкові організації ? Чи не доцільніше було би мати спільні, однакові для всіх ?

На те, щоби мати свої організації для працвчих є декільки підстав, технічного, психічного та соціального порядку.

Як ми з повищого бачили, руханка для працвчої людини потрібна головне як засіб для виправлення шкідливих наслідків праці, ніколи не для досягнення рекордів. Отже мусить бути певна ясна система.

В організаціях спільних її тяжко буде провести, бо й склад їх буде надто різноманітний.

В організації спільній чільні місця, природньо, займуть і у виконді й в проводі ті, хто матиме більше часу й можностей працювати й вправляти, отже неминуче представники панувчих верств, так що й в руханкових організаціях працвчий буде підлягати тим самим людям, що й в повсякчасному житті сучасного суспільного ладу, а між для робітничої класи дуже важливо мати своїх вишколених провідників, що не лише уміли би командувати іншими, але й були у них авторитетні. Це може виробити лише робітнича руханкова організа-

ція, як ось робітнича кооперація виробляє економічних керівників, робітничі партія керівників політичних і т.д.

Такі керівники з лав працьовитих є левцем позитивним не лише для самих працьовитих, але й для цілого суспільства, якщо його мислити як демократію, бо всілякі ризиковані експерименти, всілякі диктатури та демагогія, всіляка провокація має на непотрібні ризиковані виступи можливі лише при відсутності організованості.

Руханкова організація є найпростішим, але й найдоцільнішим виявом солідарності та карності, вона вчить бути добровільно, без примусу слухняними вибраним своїм лідям, вона виробляє товариство і почуття збірної сили робітничих мас, а це є засадничі почуття, на яких будується демократія.

Щоправда, такі самі впливи мають і інші організації, але руханкові мають їх найбільше. В інших організаціях чинність звичайних шерегових членів може обмежитися лише на присутність на зборах та плачenni внесків, а в руханковій організації кожен чинний член мусить вправляти, мусить ОСОБИСТО ТА ЧАСТО з'являтися для виконання свого обов'язку, робити волею та фізичні зусилля ЗДАРМА в ім'я ідеї організації, мусить ЧАСТО бути між товаришами, часто виконувати з ними ДОБРОВІЛЬНІ та СПІЛЬНІ справи. Він, щоправда, дістає за те здоров'я та приємні почуття, але щоб то мати, МУСИТЬ БУТИ ОСОБИСТО Ч И Н Н И М.

У цьому є головна сила руханкової організації, що мусить зрозуміти як робітники, так і працьовиті, так і та молада інтелігенція, що розуміє, що базис та підвалинов всього життя є праця, а тому всі мусять стати до лав руханкових організацій працьовитих; для нас, українців, є те наші "СІЧІ".

Ми "Січовики" вводимо до свого програму пожеарництво для допомоги своїм співгромадянам, а це лише підсилює соціальне значення "Січей".

Як бачимо, для розвинення нації, для вихови її поодиноких членів та для нормального демократичного життя, необхідні окремі руханкові організації працьовитих верств, а тому кличемо всіх працьовитих до "Січі", а вся та наша інтелігенція, яка розуміє, що доля українського народу в свідомості та м'язі його працьовитих верств, кличемо стати в робітникам та селянином враз в січові лави для досягнення спільної мети. Всі враз, все вперед !

70-ЛІТТЯ БАТЬКА КИРИЛА.

З приводу звилев основоположника Січей пишуть нам з близьких кілків Е-в і л я н т а слідує: Др. Кирило Трильовський кінчить цього року 6. травня 70-ий рік життя а рівночасно обходить і 50-ліття г р о м а д я н с ь к о ї п р а ц і, бо 21. вересня минає 50 літ, коли він заложив в селі Карлові Снятинського повіту разом з пок. Іваном Сандулком і Ник. Кейваном першу в цьому повіті селянську читальню.

Впрочім він вже в червні 1876 р., мавчи 12 літ, заложив в золочівській гімназії тайний ученицький кружок - а потім все в таких кружках (в Золочеві і в Ксломні) працював. Членом радикальної партії є від її заложення в 1890. році, а пригтовлення до того робились вже від 1889. року в Коломиї.- Від липня 1886 року до смерти Д р а г о м а н о в а в червні 1895 р. був він сталим кореспондентом і інформатором Д р а г о м а н о в а, а М. П а в л и к а і сестру пізнав в Коломиї в зими 1882 на 1883 рік. Вони тоді жили в Коломиї а К.Тр. був тоді в семій класі гімназії. Він і ще один його товариш ходили вночі до Павликів як до апостолів соціалізму. Його життєвим завданням було не лише організація "СІЧЕЙ" і товариств "УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ", але й боротьба з к л е р и а л і з м о м, яку він дуже послідовно при помочі своїх антиклерикальних видавництв. Вийшовши р.1907 послом до австрійського парламенту в двох округах 44000 голосами, звернув у своїй парламентарній діяльності увагу передовсім на н а д у ж и т т я австрійської х а н -

д а р м е р і ї в Галичині і звивання не в тортур, які в своїм окрузі виборчим цілковито викоренив - а дальше на з н и щ а н н я ц а д х о в н і р а м и. Ті звивання в обох коломиїських полках також викоренив. У парламенті вніс він в обороні нашого селянства понад 300 інтерпелляцій і виголосив цілий ряд промов, з котрих важніші (як, напр., про акт Січинського) вийшли особними брошурами.

Як голова "Українського Січового Союзу" заснував Др Трильовський перше "Товариство Січових Стрільців" у Львові дня 9 березня 1913 р. Задляки його невтомній праці січова організація, ним заснована, розвивалася так гарно і скоро, що до світової війни було стрілецьких-січових товариств у Галичині 96, а "Січей" аж 916. З вибухом війни став др Трильовський головою "Босвої Управи Українських Січових Стрільців".

Заложені ним "Січі" і "Народні Спілки" мали виразно протилерикальний характер, бо в їх статутах вклав постанову, що духовні особи де цих товариств не сміли належати.

Поруч з громадянсько-організаційновою працею займався др Трильовський просвітним та культурно політичним вихованням українського народу. Він видавав "Зорь", "Громаду" й "Чорногороду". Видав різнож 12 календарів "Запорожець", а взагалі 70 брошур.

Др. Кирило Трильовський є одним з небагатьох українських політиків, які дуже живо цікавляться всіми питаннями української культури, особливо української поезії та змість її відчувати та розуміти. Він і сам писав у своїй молодості поезії, з яких перші появилися у "Газеті Шкільній" в р. 1878, котру видавав проф. Омелян Партицький, як також у буйварі для народніх шкіл того ж професора. Деякі пісні дра Трильовського для потреб "Січей" стали, можна сказати, народніми піснями, як, напр., "Гей там на горі Січ іде", "На вулиці сурма грає", "Ой зацвіла черемшина" і др.

В парламенті стояв в дружніх зносинах з чеськими соціально-демократами та з обсяма чеськими реалістами М а с а р и к о м і Д р т і н о в. В р. 1908 скликав він 6 червня при допомозі проф. дра Масарика народне віче в Празі проти утисків над українським народом в Галичині і проти переслідування Січей властями. На тім вічу реферував др. Трильовський не-українськи, а проф. М а с а р и к говорив про порозуміння між славянськими народами та яким чином досягнути його. Головою зборів був др. В а р т о ш е к, резолюцій в протестом вніс Василь Струк, а від поступової молоді протестував Б о ч н о в с ь к и й проти чужинотенного славянофільства. Віче відбувалось в реставрації "У лабуте" на Поржічі.

У вересні 1907 р. брав гарячу участь у конгресі "Вольної думки" (вільної думки), антиклерикальної організації в Празі. В роках 1921 і 1927 виступив із УСС на робітничих Олімпіадах в Празі.

Тепер живе в дуже тяжких матеріальних обставинах в маленькому містечку Гвіздці (Гвоздєць) в Галичині, не маючи спромоги навіть лікувати свої недуги.

Др Володимир Гайдовський-Потапович.

НАШІ ПЛЯХИ.

Для кожної організації, що ставить собі за мету фізичне виховання широких мас, одним з головних питань є система фізичного виховання, якого організація має дотримуватися.

Безперечно, що для успішного розвитку організації не вистарчить встановлення лише системи фізичного виховання. Кожна організація мусить мати ще й певну вироблену ідеологічну платформу як соціальну, так і національну.

В сучасний мент - мент гострої соціальної боротьби - масова організація мимоволі примушена пристати до одної з певних сторін, бо гласно, би ні-

вільно, задержати остронь маси в так пекучих справах, як справи соціальної. Організація, що стримуватиме своїх членів від активної участі в соціальному рухові є засуджена на внутрішнє розбиття, на розкол. При цьому соціально свідомі члени утворять нову організацію. Організацією ж, що хоче задержатися неутраляльов, заводить елементи, що використовуватимуть її в своїх інтересах, не завжди згідних з інтересами мас. Тому обов'язком кожного січовика є одночасно бути також і членом професійного союзу, організації, що стоїть на сторожі інтересів працівників.

Велику, часто навіть домінуючу, роль в розвитковій організації відіграє правильно поставлене національне питання. Шукаючи собі спільників українські січовики не йдуть з тими руханковими організаціями, що саме існування української нації ставлять під запитання. Січовики не можуть іти з тими, що на словах проголошують себе демократами, а на ділі йдуть рука в руку з засадничими прихильниками диктатури. Українські січовики йдуть разом з тими, хто без жадних заперечень чи передумов визнає нас - українців. Січ іде з тими організаціями, де українці користають, як рівний з рівним, зі всіх прав різноцінного з іншими народами заступництва. Українські січовики входять в міжнародне об'єднання руховиків - Соціалістичний Спортовий Інтернаціонал, - що в своїх рядах має мільйони працівників з цілого світу.

Питання вироблення чи обрання між існуючими вже системами найдоцільнішої системи фізичного виховання є надзвичайно складне та тяжке. Систему фізичного виховання взагалі зведемо з'єднання однородних елементів вправ в одне ціле на підставі якоїсь одної засади, для досягнення якоїсь певної мети. Елементи вправ, що складають зі себе систему, способи як цими елементами керувати, і сама мета фізичного виховання можуть набирати самих різних форм. Так, напр., система німецьких турнерів та шведська мають зовсім інші погляди на засоби, якими добиваються своєї мети. В турнерів є принцип - "все, що можливе для тіла - є розумне". Соколи ж вважають, що "негарне - некорисне". В той час, як шведська гімнастика ставить собі за цілю повну автоматизацію рухів, турнери цього запобігають. Шведська гімнастика, отже, з'являється гімнастикою м'язів, а німецька - вправляє нерви. Соколи вживають знаряддя для вправ на них, а шведська гімнастика вживає їх лише для підпори тих частин тіла, що в даний момент не вправляють. Така ж система, як Ебера - знаряддя зовсім відкидає. В той час, як в одних системах вправи діляться по зовнішніх ознаках, в інших (Кальпус) - класифікуються по тому фізіологічному впливу, що мають на організм. Німецькі ж турнери фізіологічного впливу тих або інших вправ на увагу зовсім не брали.

Не буду спинятися, за браком місця, на перегляді систем фізичного виховання. Дуже добрий та цінний перегляд багатьох систем фізичного виховання зробила Голєва Курінна нашого Січового Союзу, тав. Галина Мандула у своїй статті, надрукованій в красних "Вогнях". Все з тієї статті є видно, як різні цілі ставлять собі окремі системи та як різний підхід до досягнення цих цілей є в кожній з них.

Але, яка би не була цілю фізичного виховання, чи те корегування відхилень, що повстали в наслідок однобічної професійної праці, чи те укріплення тих органів, яких людина вживає при тій або іншій праці для підвищення ефекту праці, чи те прагнення гармонійного розвитку організму, чи те рекреаційна, чи яка інша - в різних народів ми бачимо різні шляхи до досягнення цих цілей. Майже як правило є, що кожен дозрілий наслідок втворює свою власну систему. Якщо ж і бере чужу систему як основу, то вносить до неї корективи, пристосовує її до своєї національної задачі та характеру, заводить елементи національних виглядів спорту, увагляє умови життя, природні можливості тощо.

Так само й українські січовики, в той час, коли настануть можливості, до вільного розвитку на рідній землі, одним з головних своїх завдань матимуть втворення власної системи, побудованої на основі наймодерніших наукових дослідів. Щодо можливостей втворення власної системи, або ж вільного внесення корективів до якоїсь з існуючих вже систем, українські січовики стоять в дуже сприятливих умовах, бо не є об'єднані в міжнародній організації, що наки-

кадала би згори якусь певну систему. Соціалістичний Спортовий Інтернаціонал дає вільну руку кожній з організацій, що до нього входять, самій рішати, яка система фізичного виховання для неї є найліпша.

Старим системам останніми часами приходиться робити величезні уступки новим поглядам та напрямкам. Наслідком глибоких та ґрунтовних наукових студій витворюється новий погляд на доцільність заведення тих або інших методів фізичного виховання. Є певна, недвозначно позначена тенденція відходу від аналітичних способів руханки, при яких за основу беруться елементарні рухи людини, з яких штучним способом складається вправа (вільноруч, на знаряддях тощо). Все більше вводяться синтетичні способи вправ, в основу яких покладені комплекси елементарних рухів, й ці комплекси вже здоконаються (атлетика, гри, тощо). Усі нові системи, чи то електична французька Еберова система, чи офіційна радянська система (т.зв. комплекс відзнаки "Готський до праці й оборони"), чи то найновіша система, що цього року має вводитися в Німеччині, всі вони побудовані в дусі нових напрямків, при чому вправи аналітичного порядку або зовсім не вводяться, а як і вводяться, то лише як показні й не є в основі цілої системи. Що ж головне - вводяться елементи ужиточних вправ, бо вважається, що вправами людина має набути зручності, прикладної в житті. Цим самим вправи переставть бути сухими, незрозумілими для мас. Введення нових елементів до старих систем іноді приводить до того, що поруч зі старими вправами, що мали на меті досягти на вправлячому певного ефекту, з'являється вправа нова, що приводить до ефекту цілком протилежного.

Українські січовики не можуть зараз творити своєї власної системи. Розпоршені по світі, вони навчаються різних способів вправ, що прийняті в тих народів поміж яких січовики живуть. Вправляючи в місцевих організаціях, січовики вчатья добрих сторін тих систем, та коли настануть сприятливі обставини для вільної праці на Україні, тоді вже на підставі досвіду, набутого за кордоном, спільно з січовиками, що були дома, творитиметься нова система фізичної вихови - січова система, що будуватиметься на підставі найновіших наукових дослідів та досвіду. Тепер же - здобуваймо практичних ознак та вправляймо у товариських організаціях тих країн, де живемо. Там, де січовиків є досить - творім групи січовиків; там, де є мало, - не гублячи контакту з Січовим Централом, вправляймо в місцевих товариських організаціях!

О.Б.

III. РОБІТНИЧА ОЛІМПІАДА ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ

Думка робітничих Олімпіад, величавих руханкових з'їздів-змагань, які світові показувть в могутніх рамках повний образ тілесної і етичної культури працюючих верств, ця думка повстала власне поперше на Чехах. Сова Д.Т.С. задумував поперше таку Олімпіаду уладити ще року 1915. Війна роками перед тим задумане діло унеможливила аж по досягненні самостійної держави здійснюється ця думка в 1921 р. Тодішня празька Олімпіада дала вірець і саму назву тих величавих ігор інтернаціональним робітничим Олімпіадам, з яких перша відбулася 1925 р. у Франкфурті н.Майном, друга 1931 р. у Відні.

Сьогодні стоїмо вже перед III-ю зряду чехословацьких робітничих Олімпіад, початок якої відбувся ще в січні зимовими спортовими змаганнями у Великих Гамрах в горах Підкарпатомех.

Головні дні Олімпіади припадають цього разу на дні 5-8 липня. Першого дня місяця липня відбудеться неділя шкільної молоді із заїздом з цілої держави.

Олімпіадні ігри відбудуться на величавім новім стадіоні, на С т р а

го в і під Прагов, одному із краєвих стадіонів Європи, на яким зможуть виступити понад 15000 руханків. Трибуна пристосована для 110000 глядачів.

III. Олімпіада в Братиславі програмом від двох перших, містить в собі більше ніж 30 ріжних руханкових і спортових виступів, між ними і міжнародні змагання в легкій атлетиці, циклістиці, вправи на знаряддях, тяжкій атлетиці та плавання.

В рамках програму виступлять чоловіки, жінки, дорост, шкільна моладь та старі руханки, так зв. "друга визва"(резерва), виступлять продинокі краї і заграичні та домашні гості, чехословацьке військо, скаути а зрешті буде уладжена руханкова академія та святочна сцена символізуюча боротьбу робітництва за визволення праці та за новий справедливий порядок на світі.

Скаути вибудувть собі вірцевий табор, в яким поміститься понад 1200 скаутів і скауток. Окремий "літній" день" збере найменших шкільних дітей від 7 аж до 9 літ на стадіоні до масових виступів,

Святочна сцена буде кінцевоз точков руханкових виступів на стадіоні й повторатиметься 2, 5, 6 і 8 липня. В самій цій сцені прийме участь 5000 осіб. В рамках Олімпіади відбудуться ще й інші різнородні виступи та змагання - вистави маріонеткових театрів, змагання шахові, звівочий робітничий фестивал.

Участь в Олімпіаді заповідається також величаво. Вже сама Д.Т.С. має в 1340 аднотах 140000 членів, з яких найкраща часть вправляє вже більше як рік для виступів на Олімпіаді. Окрім домашніх гостей, себто німецьких, польських і п. робітничих руханкових товариств Чехословаччини, заповіли свою участь в Олімпіаді три виправи чехословацьких руханків з Америки, а дальше Фінляндія, Англія, Франція, Голандія, Югославія, Бельгія (звілки заповів свій приїзд Еміль В а м д е р в е л ь д е, голова езекутиви Робітничого Соціалістичного Інтернаціоналу), Угорщина, Польща, Латвія, Румунія, Швейцарія, Данія і Палестина. Австрія, Німеччина і У к р а ї н а будуть заступлені емігрантів.

За демократів, республіку й соціалізм - під цим гаслом будуть маніфестувати громадяни-робітники Чехословаччини: чехи, словаки, німці, мадяри, поляки й українці з Підкарпаття, разом із чужими гостями перед цілим світом.

Між ними буде йти в маніфестаційних рядах також українська еміграція під прапором: У К Р А Ї Н А та С І Ч.

Звертаємось е великим до української еміграції цілого світу (від Зеленого Клину до Америки), звертаємось до нашого крає, звертаємось передовсім до наших соціалістичних і робітничих організацій та кличемо: допоможіть гідно заступати на Олімпіаді У К Р А Ї Н У та С І Ч. Чехословацький робітнич зібрав понад 3 мільйони корон для своєї Олімпіади, чейже ми, українці, не дамо можливість виступити своїм 200 січовикам на Олімпіаді? Гроші засилайте на адресу: Легіобанка, Прага, Конто Українського Січового Союзу ч. 177348. Повідомлення про пожертви шліть на адресу секретаря: др В.Габдовський-Шоталович, Подєбради ч.187.

(Примітка редакції: Просимо все українську пресу про передрук цієї статті або про її використання для заміток.)

З СІЧОВОГО РУХУ.

СІЧ У ПРАЗІ засновано в листопаді минулого року за ініціативоз тт. Петрова та Калістрата. У склад управи увійшли слідувачі тт.: Подригула І. - кошовий, Хмилж М., - писар, Дідух - скарбник, та Лідія Манжула і Кравчук Л., як члени управи. Празька Січ числить зараз 22 члени. В ній відбувалися руханкові вправи, як підготовка до виступу на Олімпіаді. Рівночасно співпрацьє празька Січ у підготовці до виступу всіх Січей на Робітничій Олімпіаді в Празі. 5. травня ц.р. відсвяткувала празька Січ разом з УСС звівіль січового бать-

ка др Кирила Трильовського.

СІЧ У ПІЛЬЗНІ має свої звичайні загальні збори в неділю 20 травня в спілковому домі "Пекло". Досі робило товариство велику діяльність і є взагалі культурним центром нашої еміграції у Пільні. Товариство улаштувало свята в пам'ять Шевченка, Франка та 70-ліття дра Кирила Трильовського. Посидинокі члени належать до Д.Т.С. Тепер Січ готується до III. Олімпіади. В Січі відзначається своєю діяльністю тт. В о й к е в и ч Микола, Г а р а с і в а (кошовий) та С о б к і в (писар).

СІЧ У ПОДБРАДАХ відновила свою діяльність. До нової управи обрано тт.: др О. Безпалко - кошовий, др В.Гайдовський-Потапович - осаул, О.Козловський - писар, Ф.Карпенко - справник, інж. О.Гайдовський-Потапович - скарбник. Перерва в діяльності настала з причини від'їзду більшості членів після етудій до крав та поза Чехів. Зараз частина товаришів вправляє разом із місцевим Д.Т.С. Члени подбрадської Січі творили кадр для руханкового та спортивного виступу на Олімпіаді у Празі в 1927 р. та приймали участь в Олімпіаді у Відні 1931, заїздох до Пільна 1932 та Молодої Болеслави 1933. Зараз готується до участі в III. Робітничій Олімпіаді в Празі в липні 1934.

СІЧ У РЖЕВНИЦЯХ - складається з молодих хлопців - спортсменів та добрих руховиків. Кожного ранку від 6 години вправляє 14 членів Січі на свіжому повітрі. Складено групу газети та волейболу, які мають великі надії стати на перших місцях у змаганнях. Група газети перемогла довголітніх переможців XIII округи Д.Т.С. - Д.Т.С. Ржевнице з рахунком 4:3. До управи входять тт.: В.Марушик - кошовий, Якубівський - осаул, Соловйов - курінний, Черняхівський - писар, Вугаїв - скарбник. Виховником Січі є почесний член УСС тов.В. Петрів. Січ у Ржевницях подає великі надії, але браку матеріальних засобів тяжко відбивається на діяльності товариства, яке могло би виступати на змаганнях по цілій ЧСР.

СІЧ У СОБІЇ та дальші Січі в Болгарії успішно розвивають свою діяльність. Управа УСС вітала голову Січей в Болгарії т. проф. Парашука на своєму засіданні в лютому 1934, де він зробив цінну доповідь про розвиток та діяльність українських Січей в Болгарії. Між Січами в Болгарії та Головою Управою УСС після заїзду тов. проф. Парашука до Чехії навіяно тісний контакт.

СІЧ У ВІДНІ в сучасний мент не проявляє чинності з огляду на загальне положення в Австрії.

ДРУГИЙ З'ЇЗД УКРАЇНСЬКОГО СІЧОВОГО СЪЕЗУ ЗА КОРДОНОМ відбувся у Празі 26.XI.1933. До нової управи Съезу обрано тт.: І.Сокальський (Калістрат) - головний кошовий, В.Петрів - головний осаул, др В.Гайдовський-Потапович - головний писар; далі, до вуччої управи тт. др О.Безпалко - головний виховник, Подригудя - головний курінний, Галина Манжула - головна курінна, Горідченко - головний скарбник; до ширшої управи входять тт.: Кириєвський, Гарасівка, Козловський, Дідух; до ревізійної комісії тт.: Бочковський, Яник та Собків. Почесними членами обрано: др К.Трильовського та В. Петрова, за заслуги перед українською еміграцією - тма сенатора В.Дундра та Голову Управу Д.Т.С.

За браком місця хроніку буде уміщено в слідуючому числі.

OBSAH: Dr O. Bezpalcko. "Hej na hoře sič jde". - R. Silaba. Pro nového, zdravého člověka. - Dr Trylovskuj. K vydání organu ukr. sič. svazu. - V. Petriv. Proč pracující potřebují své tělovýchovné organizace. - * * * 70 let tatička Kyryla. - Dr V. Hajdovskuj-Potapovic. Naše sestry. - O. B. III. Delnická Olympiada Československa. Ze sičového hnutí.

"SIČ", časopis Ukrajinakého Sičového Svazu za hranicemi. Vychází neprerodicky. Vydavatel Ivan Sokalskuj. Praha-Musle, Nad Jezerkou č. 1116. Adresa redakce a administrace: Redaktor Dr O. Bezpalcko. Poděbrady č. 187. Rozmnožováno na cyklostylu Svazu Delnických Tělovýchovných Jednot Československých v Praze.

И. 8651/І

НАДПИСАНА ВІДАННЯ.

Ціна 50 гал.

НЕПЕРІОДИЧНИЙ БУРНАЛ УКРАЇНСЬКОГО СІЧОВОГО СОЮЗУ ЗА КОРДОНОМ.
Редагує Редакційний Комітет.

1922/3 1/2

1934.

Прага.

№ 2.

УКРАЇНСЬКА СІЧ НА III. ОЛІМПІЯДІ.

Участь українських Січей в III. Олімпіаді дала можливість пригадати світові, що український народ живе традиціями своїх визвольних змагань, та що його славне козацтво-вначтво гуртується під прапорами Січі до дальшої визвольної боротьби.

Маніфестація Січей на III. Олімпіаді разом із соціалістично-демократичесвіта є такою відповіддю соціалістичних і робітничих свідомих сил українського народу на прозокації українського фашизму, який, звязавши себе політично й тактично з гітлеризмом, принижує честь нашого народу в очах культурного світу та наносить нам ганьбу і шкоду.

Під народним революційним прапором, під прапором Січі, який українські фашисти втараються у "Розбудові нації", а їх недотепні аденти у "Прозвіді", споганити, пробуджувався колись український народ в Галичині й на Буковині до нового життя, творив свої армії, зів своєю визвольну боротьбу аж до моменту, коли мусів уступити тільки перевазі свого ворога. Пробудження українського народу до нового життя й державницького мислення, його крізаві змагання за незалежне життя, звязані тісно із соціалістичним визвольним рухом на Україні. Соціалісти творили колись Січі і січови" стрілецький рух в Галичині та на Буковині, соціалісти творили Запорозьку Січ, перший вияв військової організації під час світової війни для Великої України, соціалісти творили й вели українську армію до боїв за незалежність; соціалісти й січовики піднесли наш державний прапор і на еміграції і в рядах з іншими народами маніфестували вулицями міста Праги за демократію, за зближення народів, за рівність між народами, проти всього насильства, а тим самим і проти насильства, під яким тернить і стогне в сучаснім моменті український народ.

Д.Т.С. вітає У.С.С.

Сердечні відносини між Українським Січовим Союзом за кордоном та Д.Т.С. Чехословаччини виявились у цілій повноті під час Олімпіади. Д.Т.С. привітала участь У.С.С-у в Олімпіаді виставленням жовто-блакитного прапору на головному трибуні стадіону, там де мали прапори інших держав і народів, які брали участь в Олімпіаді. Це мабуть одиницького того роду вияв на міжнароднім форумі після втрати нашої самостійності. З другого ж боку Головна Управа У.С.С-у, виконувачи ухвалу II. З'їзду У.С.С., передала через Головного Кошового Соколясько-

го - Калістрата старости Д.Т.С. Гумелягансові урочисту адресу, в якій були пригадані ті заслуги, які Д.Т.С. виявила у відношенні до українського січового й культурного руху. Вручення адреси відбулося після привітальної академії дня 4. липня 1934 р.

Подібну адресу передано делегацієв У.С.С. генеральному секретареві сенаторові Воїтегові Дундрові за його піддержку українських культурних інституцій.

Репрезентація У.С.С. на Олімпіаді.

Члени Головної Управи У.С.С.-у мали нагоду під час Олімпіади знайомитись із різними делегаціями і налагоджувати з ними контакт для дальшої співпраці та інформувати їх про відносини на українських землях. До чужинецького відділу Олімпіади належав також наш представник Головної Писар У.С.С.-у др Вол. Гаїдовський - Шотапович.

На реєстрації у міністра закордонних справ дра Бенеша дня 5. липня заступав У.С.С. головний вихователь др Осип Безпалко. Др Безпалко мав нагоду розмовляти з міністром драм Бенешом про культурне життя української еміграції. На реєстрації у приматора міста Праги дра Бахши представляли У.С.С. др Безпалко і кошопий пільзенської Січі Микола Бойкевич.

Українська преса була заступлена на Олімпіаді Товариством Українських Журналістів у Празі (головов Сірополком) та представником Лондонського Вєра Антончуком.

Українці в Празі вітають українців з провінції.

Під час Олімпіади зійшлась також українська еміграція з провінції з представниками головних українських корпорацій у Празі. Головна Управа У.С.С. подбала про те, щоб наші екскурсії на Олімпіаду були прижиті вже на дворці. Відбувалось це звичайно на Вільсоновому дворці в почекальні 1. класи. Звідси відїздили учасники до нашої домівки або відвідували це перед тим Музей Визвольної Боротьби України, де голова музею проф. Д. Антонович давав пояснення. В суботу 7. липня була уладжена січова вечірка. На цій вечірці, на якій зібрались всі учасники Олімпіади з провінції, виступали з привітальними промовами: Голова Укр. Соц.-Дем. Роб. Партії др Маєєна, Голова Партії укр. Соц.-Революціонерів Григорій, Голова укр. Всепрофесійного Робітничого Союзу Пялигод, Голова Союзу Укр. Інженерів інж. Галюк, представник Лондонського Пресоного Вєра Антончук, представник Українського Комітету інж. Ваєвк. Від імени грузин вітав Січі Ломтаїдзе, а від калмиків др Уланов. Всі промови спинивались на спогадах про нашу визвольну боротьбу і над ролев, яку відіграли соціалістичні партії в перетворенні її. Головний Кошопий Соколяцький - Калістрат керував офіційною частиною вечірки і вітав гостей. Після кінцевої промови др Безпалка відспівано національний гімн. Відтак продовжувалась забава і сердечні розмови під звуки оркестри відділу Всепрофесійного Союзу в Младой Воєслава, якою диригував Ігнат Белзєцький. У вечірці брало участь багато чехів та між іншими швайцарський журналіст з Верна Аїхеїбергер.

Міжнародні спортивні виступи У.С.С.

В суботу 7. липня 1934 р. на так званому Військовому стадіоні відбулись міжнародні змагання між Союзом Робітничих Руханкових Товариств Чехословаччини з одного боку та Українським Січовим Союзом з другого. Змагання відбулись у "волей-болу" (відбиванні) та у "газеній" (киданні). Обидві українські команди складались з членів Січі у Ржевничах.

Першим було змагання волей-бальове. Репрезентаційна чеська команда була складена з найліпших гравців Союзу Д.Т.С. й подала бездоганну гру. Українці, навіть по відлику референта "Чеського Слова" подали дуже добру гру у нападі. В обороні були слабші, що можна пояснити тим, що наші хлопці не мають нагоди до гри з сильними командами, під час змагань з якими могли б застосувати добру оборонну тактику. Програ 3:0 є цілком заслужена, бо чеська команда дійсно мистецьки приймала всі "сметчі" наших гравців, а натомість наші, в деяких ментах, проти добре розмічених м'ячів були безрадні. Перед початком змагання через місцевий мегафон заступник Олімпійського Комітету вітав наших волей-балістів.

Зовсім інша картина була при змаганнях у киданні. Українцям пришлося змагатися проти мистців Д.Т.С. - Пльзені, що здобули чемпіонат після добрих вислідків у змаганнях з репрезентантами інших країв Д.Т.С. У цих попередніх змаганнях не бракувало гіслідків, коли Пльзень забивала понад 20 брарок. Навіть у фіналових змаганнях Пльзень йшла репрезентантів країв Мост вислідком 10:3. Ясно, що наші хлопці мали перед собою дуже тяжку задачу. Ї не диво, що спочатку грали дуже обережно. Але потім набули певности й треба сказати, що навіть мали перевагу. Якщо Січ не здобула побіди, це треба віднести на рахунок віртуозна-бравмаря чехів. Вислід змагання чехословацької Д.Т.С. проти української Січі є 6:3 (4:0).

Хвалити окремих гравців, як волей-балу, так і киданої є зайве, бо кожен з них грав як міг найкраще.

Перед змаганням у киданні заступник Олімпійського Комітету знову вітав ширшою промовою обидві команди, підкреслюючи значення міжнародних змагань між заступниками так приятельських організацій, як є Д.Т.С. та Січ. Він висловив надію, що в на будуче частіше будуть відбуватися такі змагання. Відповідав йому заступник Січового Союзу др Вол. Г а й д о в с ь к и й - П о т а п о - в и ч, що дякував впорядчиків Олімпіади за дружне й товариське прийняття українців.

При цім треба підкреслити надзвичайно коректну гру в обох змаганнях, добре суддівання та прихильне відношення численної присутньої публіки. Після змагання публіка розходилася задоволена поданою грою. "Право Ліду" так оцінює змагання: "Чужинецькі учасники держались надзвичайно добре". А оцінюючи кожну народність окремо, пише між іншим: "Голандці, Українці та Бельгійці подали вдалі докази здатности. Треба сказати, що старт чужинецьких гостей дуже підвищив рівень змагань".

Після змагань відбувся похід спортсменів всіх народів, що виступали на Олімпіаді та спільне привітання їх Олімпійським Комітетом та Спортовим Інтернаціоналом. В цьому поході українці мали надзвичайний успіх й дістали бурю емоцій з сторони глядачів. На закінчення можна сказати, що виступ наших спортсменів був моральним триумфом та надіємось, що на слідувачі Олімпіади до морального триумфу приєднається ще й побіда на гріці.

КОРТО-БЛАКИТНИЙ ПРАПОР ТА МАЛИНОВІ ПРАПОРИ СІЧІ НА ВУЛИЦЯХ МІСТА ПРАГИ.

Кульмінаційнов точков Олімпіади був величавий похід учасників вулицями міста Праги. У поході взяло участь біля 60000 осіб і 18 різних народів між ними як рівні з рівними українці. В рядах гостей з чужини і краів, які були усталені в алфаветному порядку після імен народів або організацій, виступали вулицями міста Праги за корто-блакитним прапором та малиновими прапорами Січі українська молодь, жіноцтво та старша генерація. Січ була змішена в поході між Швайцарців та польськов "Силоз". Похід українців зробив велике велике вражіння барвистістю своїх одностроїв та народних кроїв. Всюди по вулицях вітано наш похід з ентузіазмом та окликами: "Н а в д а р У к р а ї н ц і ! А т ь ж і є У к р а ї н а !"

Наш похід вийшов від своєї домівки недалеко стадіону на Страгові о 7-ій год. рано та йшов Градчанами, Малов Странов, біля Народнього Дівадла, відтак

вулицев бачов ся до Водарні на Віноградах, де був головний схід заграничних і домашніх гостей і свідки о год. 9 і піз починався головний похід на Старомісьську площу. Наш похід від др Галядовський - Потапович, який ішов біля чільної таблиці "Січ-Українці". За таблицев несею прапори: державний жовто-блакитний та малинові прапори Січі: У.С.С. та Пільзенської Січі. Біля державного прапору йшли з одного боку дівчина, з другого - жінка з народних убраннях; біля січових прапорів - січовик і жінка в одностроях. За прапорами йшли представники провідних організацій та наші гості: від УСДРП - др Мазапа і Козловський, від УПСР - Григорієв, Богачький, Животько, від УВРС - Паливода і Станиславський, від У.С.С. - Сокальський - Калістрат і др Безпалко, від грузин - Емуфарі, від калмиків - др Уланов.

На чолі січових радів йшла Січ із Ржевниць одягнена в спортових дресах. Перший її рад мав вишиті на грудях букви, які разом творили слово: Україна. Відтак йшли діти і дівки в народних убраннях, за ними Січ із Пільзена під проводом Кошового Вейкерича і Осула Собкова - в січових одностроях; далше ішов відділ Всеукраїнського Союзу та січовики в Младой Волеслави під проводом свого голови Бронцишина і секретаря Велзєцького в народних убраннях; за ними виступали члени відділу "Самопомочі" і січовики в Градця Кральового, Йозефова і Пардубіц (деякі з них в козацьких строях) під проводом члена управи Лобова з Йозефова; жінцєві ради трюрили Січі в Праги та Подєбрад та гості під проводом члена Головної Управи Криєльського, який заступав пражького Кошового Подригуль.

Чеська публіка і преса, що реферувала про похід, звертала увагу на мальовничі ряди українських Січей. Писали про це: "Право Лиду", "Лидове Новіни", "Народні Освобоєні" та "Народні Політика" як рівнож і інші. "Народні Політика" прдав також число учасників українського походу - 110; фактично було їх - 125.

НАКАЗ ГОЛОВНОГО КОШОВОГО У.С.С.

СІЧОВИКИ!

Славні дні III. Олімпіяди Чехословаччини минули. Яков участь в ній Ви підкріпили січового духа між собов та скріпили приятельські зв'язки між Січами та Дельніцкими Телосвічними Єднотами. Ви пригадали також світові, що українці стоять на своїх боєвих позиціях.

Дякує Вам за Ваш прекрасний виступ на змаганнях та на урочистім поході, дякує членом Головної Управи У.С.С., які в кількамісячній праці приправляли нашу участь в Олімпіяді. Вкінці дякує нашим гостям, а головне Відділу Всеукраїнського Союзу в Младой Волеслави та Товариству "Самопомочі" із Градця Кральового за товариську участь в Олімпіяді.

СІЧОВИКИ! Походом до нової праці для січової ідеї у своїх рядах і на місцях, де же Січі немає!

Слава Україні і Свободі були!

Іван Сокальський - Калістрат
Головний Кошовий.

Прага, 9 липня 1934.

OBZAN: Ukrajinská Sič na III. Olympiádě.

"SIČ", časopis Ukrajinského Sičového Svazu za hranicemi. Vychází nepravidelně. Vydavatel Ivan Sokalský. Praha-Musle, Nad Jezerkou č.1112. Adresa redakce a administrace: Redaktor Dr O. Bezpalko. Poděbrady č.127. Komunikováno na cyklostylu Svazu Dělnických Tělocvičných Jednot Československých v Praze.

И-8651/И

НАПЕРІОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОГО СІЧОВОГО СОЮЗУ ЗА КОРДОНОМ.
Редагує Редакція "ни" Комітет.

Ціна 1 кч.50 гал.

1935. 1932/3/3-у

Прага.

ч.3-4.

Др. Осип Везпалко.

ЗАКЛАДАЙТЕ СІЧІ !

По цілому світі розсипалась українська еміграція. Всі ми покинули рідну землю, де нам ворог не дав змоги будувати своє власне вільне життя, де нам ворог загрожував фізичною смертю. Ми з гордістю носимо імя політичної еміграції.

Але політична еміграція має обов'язки перед батьківщиною, перед своїми ідеалами, перед будучністю свого народу. Що реального ми зробили і робимо досі для тої справи, ради якої ми покинули наші поля, села й міста? Це питання повинен собі поставити кожен емігрант, кожна доросла особа, чи то чоловік, чи жінка.

Не в провідниках тут діло. Кожний з нас повинен бути провідником в тиї малій організаційній праці, яка давно нас кличе. Що ми робимо? Що ми зробили? Чекаємо в моря погоди! Чекаємо, чи нас "хтось" не закликає, чи нас "хтось" не поведе! А що ж ми самі - тисячі, тисячі робітників й інтелігентів, що розкинані по цілому світі? Чи на нас чужинці не дивляться, запитуючи себе про те, хто ми такі, за що ми терпимо, чого ми хочемо? Чи від нас наша батьківщина нічого не хоче, нічого не очікує?

Так, і чужинцям кожний з нас мусить сказати, хто він такий. І батьківщині кожний з нас мусить віддати свій довг, а головне - кожний з нас сам мусить встати з багна бездіяльності і взятися до організаційної праці між своїми найбільшчими товаришами в місці свого перебування.

Не кличемо ми Вас до політичної організації. Хоч ми й є політичною еміграцією, але ми не є в силі поставити одну сильну політичну організацію. Скільки в нас голов, стільки й політичних напрямів; від політичних сварок іде всяка безладдя між нашою еміграцією. Кожний думає, що тільки його програма спасе Україну і що кожний інший, хто не йде за ним, мусить, щонайменше, висіти на сухій гилляці. Політика нас не з'єднує, а роз'єднує; так є, так буде, так мусить бути. Не говоримо проти політики, лише стверджуємо факт, що наша дрібна організаційна праця не може починатись політикою, бо вона відразу мусіла би загинути.

А деж та чарівна паличка, користувчись якою ми маємо організаційно відродитись, пробудитись до нового життя, показати світові, хто ми такі, знайти спільну мову на еміграції, згуртуватись, збрататись, стати свої характері і моралі, учитись жити для громадських справ, для батьківщини? Відповідь на це може бути тільки одна: така організація і своєю формою і своєю славною традицією є робітниче руханкове товариство СІЧ, - та Січ, що будила наших селян і робітників в Галичині й Буковині ще перед світовою війною до нового суспільного життя; та Січ, що

створила українське січове військо, а тим самим дала основи до державного життя; та Січ, що творила перші військові кадри на Великій Україні.

Організація Січі відповідає також вимогам модерного організаційного життя. Руханка і спорт стали основними суспільними організаціями всіх народів світу. На них спочиває оборона кожного народу, з них виростають нові кадри суспільности, кадри залізних характерів, високої моралі, здорового й красивого тіла.

На полі руханки й спорту найкраще зблизимось з тими народами, серед яких доля присудила нам жити. Зблизимось з ними, навчимо їх шанувати наше право на вільне життя, знайдемо між ними приятелів і товаришів, що можуть нам допомогти також і в наших злиднях, злиднях емігрантського життя.

Ми, українські робітники й інтелігенти, мусимо закладати робітничі руханкові товариства Січі й дучитися та шукати зв'язків із робітничими руханковими товариствами того народу, між яким живемо. Так найкраще сповнимо ми своє завдання на еміграції. Наша буржуазія лучиться з чужов буржуазією; наші фашисти - з чужими фашистами; наші гетьманці - з чужов реакціями; а ми, українські робітники й трудова інтелігенція, мусимо шукати шляхів і зв'язків з чужими робітничими організаціями. Так кожний з нас виконає завдання, яке поклала на нас історична доля. Вудучність покаже, хто з нас найкраще послужив своєму народові. Але ми працюємо не тільки для будуччини, але також і для сучасної хвилі.

В січових організаціях ми будемо виховувати козацького духа наших славних пращів, що боронили своє землі від ворогів, від неправди, від панських кривд. Будемо виховувати духа тих славних наших пращів, що своїми головами лягли за свободу й правду. Й іншим робітникам цілого світу будемо ми манифестувати в наших організаціях, хто ми такі. Ми на весь світ будемо гукати,

що ми не є й не будемо прихильниками насильства, бо насильство гнітить нас сотками літ;

що ми не є й не будемо підвалинами панської класи, бо ми є силами селянського робучого народу, якому може допомогти лише соціальна справедливість, а соціальна кривда може тільки пошкодити;

що ми є прихильниками твердої, залізної дисципліни, яка має служити народові для визволення а не для його пригноблення;

що ми стоїмо за світлу правду, бо тільки правда може нас вивести з неволи, а політична брехня й кривда держить нас в неволі.

Всі Ви, українські робітники-емігранти в Америці, Канаді, у Франції і Бельгії, в Чехословаччині і на Балкані, в Азії й в Африці, всюди, всюди - закладайте Січі й лучіться із своїми товаришами праці як українцями, так і місцевими до нового організаційного життя.

Український Січовий Союз за кордоном дав у днях III. робітничої Олімпіади Чехословаччині в Празі доказ того, яке велике всесвітнє значіння має його праця. III. робітнича Олімпіада цілого світу, яка відбудеться в Антверпені, в Бельгії, в 1937 році, мусить побачити українських січовиків під їх малиновим та жовто-блакитним прапорами, як визначну організаційну силу в міжнародній міжнародній армії робітничих руховиків.

Отже, відразу - до праці над закладанням організацій Січі!

-----ппОпп-----

Увесес.

ШЛЯХАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ.

(З приводу 20-літнього вилет Увесесів).

Фашистівські демагоги виховують українську молодь так, щоби вона нічого не знала про найновішу історію свого власного народу та його змагання до державного будівництва. Вони пишуть, що ніби перед приходом фашистів був лише "соціалістичний хаос", "нищення соціалістами своєї державности", "нищення соціалістами української армії" й аж коли війшли на українському небі фашистівські зорі в особах подібних Коновальцям, тоді тільки почалась "розбудова"

ва нації". Фашистівська молодь, яка за трагічної боротьби нашого народу за волю і за свою державність, була щойно в пелюшках або вчилася ходити, нахальні вірять цим невимимим апостолам брехні, повторює за ними ці брехні та іноді навіть друкує їх в своїх органах.

Але коли розгорнемо книгу української Голготи та продивимось сторінки боротьби та мученицької смерті української державности з початку аж до кінця, то побачимо, що нема військового і державного первочину, який би не виходив від соціалістів, щоби не переводився в життя ними, щоби з ними на чолі не боролися перед ворогами України.

Правда, не можна вимагати від фашистівських неумів, аби вони знали, що творцем і пропагатором модерного військового виховання був славний французький соціаліст Жан Жорес, який загинув від кулі вбивниці в 1914 році. Ще року 1912 написав він велику книгу про оборону держави та рівночасно подав до французького парламенту законопроект про військову оборону. В §4 свого законопроекту Жорес встановлює: "рядова армія вправляє в трьох добах: хлопці й молодь у передвійськовому вихованні, а далі в рядовій службі, а відтак правильним повторюванням - в резерві". В §5 Жорес говорить, що "передвійськові вправи відбуваються для хлопців і молоді від 10 до 20 років. Передовсім тут ходить про плекання здоров'я та зручності при допомозі руханки, походів, ритмічних вправ, ігор та стріляння. Це фізичне виховання мають переводити старшини й підстаршини, далі вчителі та місцеві військово-виховавчі ради, що обираються в окрузі місцевого полку та в яких мають бути заступлені всі вигляди зброї і т.д."

Так дивився на оборону держави соціаліст Жорес ще перед світовою війною. Його ідеї оборони стали здійснені, щойно по війні, в СССР а також у фашистівській Італії та Німеччині. Ці ж ідеї поволі розширюються й в інших державах, аби здійснювались почасти в руханкових товариствах молоді. Ніде на світі соціалісти армії не нищили. Навпаки - в їх рядів вишла думка модерного виховання оборонців держави.

До ж робили українські соціалісти перед війною й підчас неї для оборони своєї країни, свого народу? Нехай сухі історичні факти промовляють за тих, що працювали, боролися і гинули, творчі державне життя українського народу.

Першу Січ в Галичині закладає соціаліст-радикал Д-р. Кирило Трильовський в Завалі 5 травня 1900 року. Першу Січ на Буковині закладає соціал-демократ Осип Безпалко у Вашківцях над Черемошем 4 жовтня 1903 року. Січовий рух росте, підносить свідомість народу та охоплює селянські й робітничі маси Східної Галичини й Буковини. Число Січей розростається до 1000. Січ дає собі ідеологічні підвалини визвольної боротьби, дає собі організаційні форми; все це - з далекою метою. В боротьбі з польською адміністрацією та Віднем було це в тих часах майже нелегальним завданням. З головного січового комітету повстає в грудні 1912 року Український Січовий Союз, на чолі з генеральною старшиною, що вже тоді собі ясно визначила ціль - вознізувати січовий рух. До генеральної старшини, яка перевела в життя покладене собі завдання належали соціалісти радикали: Д-р. Кирило Трильовський, Ярослав Веселовський, С. Винників, Дмитро Катамай, Микола Балицький, Фель Калинович.

Вже в березні 1913 року закладає Д-р. К. Трильовський у Львівській повіті перше товариство українських січових стрільців з правом ношення зброї. За один рік зростає число цих товариств до 97, а 26 грудня 1913 року відбуваються перші польові вправи січових стрільців під Сокалем, біля старих окопів Богдана Хмельницького. 26 червня 1914 року відбувається в честь 100-літніх роковин Т. Шевченка великий красний здвиг озброєних українських січових стрільців. У перших днях серпня 1914 року твориться окреме українське військо під доглядом "Вової Управи" при "Головній Українській Раді". До Вової Управи входять: соціаліст-радикал Д-р. Кирило Трильовський, яко голова, соціал-демократ Володимир Гемницький та націонал-демократ Володимир Сінгалевич, як заступники голови. А ядро українського війська складається з членів товариства Українських Січових Стрільців. В тім часі провід української політики спочивав у руках національних демократів, але провід війська був у ру-

ках соціалістів. Це було заперуков того, що це військо в слушний час стане знаряддям не Відня, не чужих інтересів, а інтересів українського народу та його державної думки. Так воно й сталося.

В останніх днях жовтня 1918 року відходять січові стрільці з Чернівців, де спочивали після приходу з України й тягнуть під командою сотника Дмитра Вітовського, бувшого кошового повітової організації Січей в Станиславові, на Львів та 1-го листопада виставляють жовто-блакитний прапор на Львівській ратуші й ставлять світ перед фактом заняття Східної Галичини українськими військами. Соціаліст-радикал Дмитро Вітовський і надалі залишається головним провідником галицького війська як військовий міністр аж до своєї трагічної смерті 5 серпня 1919 року (якраз перед 15 роками). Якби не його трагічна смерть, то доля й роля галицької армії на Великій Україні була би цілком інша. Галицька армія втратила в ній свого вождя й ідеологічного провідника, котрого ніхто інший, як показалося, не міг заступити. Його смерть була величезною втратою не лише для Галичини, але також і для Великої України, бо якби був живий провідник галицької армії Дмитро Вітовський, був би він домовився з провідником армії Великої України - Симоном Петлюров та вони дійсно збратали би обидві армії для великого діла повного визволення України.

А що робили фашистівські зорі в той час, коли творилася українська держава? Найбільша їх зоря Коновалець був якраз командантом Есесів, коли рішалась доля України. В трагічний мент боротьби, 5 грудня року 1919, в Чорткові (на Волині) відбувалася велика державна нарада з приналою того, що дальше робити, мавчи навкруги себе самих ворогів. Увесь командний склад радить перебитися через ворожі фронти на Україну і там зичікувати нагоди до повноної боротьби. Так радять і Єнаків, і Василь Тютюнник, і Дрко Тютюнник, і Загородський і інші. Встає Коновалець і рапортує про Есесів: біля 1800 людей, 300 багнетів, 3 батареї, частина кіноти. Загальна втома, неактивність, бажання спочинку, а тому його рада, щоби вся армія розійшлася домів. Намічає шляхи, як дістатись додому, - для Уесесів радить перейти до Польщі. Так і сталося. Наддніпрянська армія пішла далі битися, а Уесесів повів Коновалець до польських таборів та й сам у них сів. Соціаліст Вітовський вів Уесесів на Львів, а фашист Коновалець повів їх у польські табори. Оттак "руїнували" українську армію соціалісти! Коли би не був загинув соціаліст Вітовський, то й Коновалець не опинився би в польських таборах. Але ж сидячи сьогодні в м'яких фогелях в Швайцарії, для посилення молоді на шибениці, для ширення деморалізації між нею й поширення брехливих наклепів на соціалістів, треба мати якраз стільки відваги, скільки її мав фашистівський провідник 5 грудня року 1919, під загорозов окружавчого ворога.

Про те, що криється під державною ідеологією і методами державницького виховання українських фашистів, свідчать жалюгідні рядки у фашистичнім "Новім Часі" (Львів) з дня 20 жовтня року 1934. "Новий Час" в статті під заголовком "Відень ушановує українських героїв", аж захльобується, пригадуючи собі цисарські й Віденські епітети на адресу колишніх "Русинів": "мої любі Русини", "Тирольці Сладу", "Unserer Braven Truppen", "Русин-воєк".

Звичайно, вшановуючи пам'ять українських героїв, згадуємо ми все нашу визвольну боротьбу, Київ, Львів. Але "Новий Час" чомусь згадує лише про Аустерліц, Асперн, Ваграм, Італів, Кенігрец, Восту й Герцоговину, себто місця де бідний "Русин" проливав свою кров за "цисаря-пана". Кого ж вшанували пам'яттю "українських героїв" українці з Відня? Ви може думаєте, що Уесесів, українське військо? Ні! Вони вшанували лише тих, що впали в австрійських полках за "цисаря-пана". Промовляв на святі австрійський генерал та капеля грала "Gebet vor der Schlacht" та "Ich hatte einen Kameraden". Ми розуміємо, що й ті наші браття, які впали в австрійських полках підчас всесвітньої війни є героями і пам'ять їх повинна святкуватись. Але їх пам'ять не повинні ми зневажати, святкуючи їх не як українських героїв, а як вірних слуг Габсбургів, що сталося у Відні та на сторінках фашистичного "Нового Часу".

Рудольф Сілаба.

ЯК ЗАКЛАДАТИ І ВЕСТИ РОБІТНИЧЕ РУХАНКОВЕ ТОВАРИСТВО.

Наперед розглянемося, чи маємо в місцевості добрі умови для заложення товариства. Коли ми певні, що здобудемо 20-30 членів, що будемо мати інструктора (можна просити на це місце когось із місцевих учителів), що між нами знайдеться також добрий організатор, який би прислухався до членів, товариш що наше товариство назовні добре репрезентував, вкінці, коли знайдемо місце для сходин і вправ, тоді можна приступати до закладання товариства. Де є вже якісь робітничі товариства, чи то політичні, професійні, кооперативні, чи товариство молоді, - там найлегше приступати до організації робітничого руханкового товариства, бо ґрунт для організаційної думки вже підготований. Але й на місцях, де нема ще організації, можна приступити до закладання руханкового товариства, бо воно може бути починком до розгорнення дальшого організаційного життя. Розглянувши добре обставини та підготовивши особистов агітаційв ґрунт, скликуємо молодь (парубків і дівчат) від 18 року життя на збори, де й обговоримо вагу такого товариства, намітимо план праці й виберемо підготовлявчу старшину.

ЗАТВЕРДЖЕННЯ СТАТУТУ. Першим завданням старшини є подати статут товариства для затвердження Окружному політичному уряду. Статут підписувть найменше 5 осіб на кожному примірнику. Подається відразу 5 примірників статуту. Крім статутів подається прохання, підписане двома особами (пропонентами). Всі підписи мусять бути повні (імя та прізвище) з поданням улиці й числа дому, де підписаний живе. Кожен статут штемплється штемпем (колком) по 1 кч. а на подання кладеться штемпель за 5 кч. Це подання треба або особисто подати до Окружного політичного уряду та зажадати потвердження на примірнику, який берете для себе (шестий примірник), або післати до уряду поштою рекомендовано. Коли до 4 тижнів від дня подання не прийдуть подані статуты назад, то треба вважати, що правительство затвердило статут і можна розпочинати свою діяльність.

УСТАНОВЧІ ЗБОРИ ТОВАРИСТВА. Коли ми є певні, що статут затверджено, скликуємо установчі збори. Установчі збори, по можливості, мають бути звязані з якимось рефератом, а коли б були підготовані якісь вправи, то й із виступом та фестином. Установчі збори 1) затверджувть статут, 2) встановляють висоту вписового та місячних вкладок та 3) вибирають старшину. Старшина складається із старости (голови), його заступника, начальника, начальниці, виховника, самаритана, 6 членів старшини, двох заступників (кандидатів) та двох членів ревізійної комісії.

УКОНОСТИТУВАННЯ СТАРШИНИ. Голова скликає, найпізніше - до тижня, всіх вибраних членів старшини, щоби розділити між себе дальші функції. Зпоміж 6 вибраних членів старшини призначаються такі функціонари: секретар, скарбник, протоколянт, бібліотекар, архівар і господар. Після розділення всіх функцій подавмо уконоститування старшини до відомо Окружному політичному уряду.

ІНСТРУКТОРСЬКА РАДА ТОВАРИСТВА веде руханкову та спортову праць товариства. На чолі інструкторської ради стоїть Начальник. До складу ради належать енергійні та з технічного боку найліпші члени товариства.

ЧЛЕНСЬКІ СХОДИНЬ ТОВАРИСТВА відбуваються щомісяця, по можливості з рефератом. На членських сходинах старшина подає відомості про свою діяльність та план на будуче.

ОБОВ'ЯЗКИ ОБРАНИХ ЧЛЕНІВ СТАРШИНИ. Голова заступає товариство на зовні, репрезентує товариство, веде товариство розважно та сумлінно. Осіб з негарними нахилами на це місце ні в якому разі не вибирають. Заступник голови - в неприсутности голови заступає голову у його обов'язках окрім цього наглядає за руханковими вправами. Начальник веде всі руханкові вправи і виступи, скликає і головує на сходинах інструкторської ради товариства, веде списки про вправи та число вправлявчих, відсилає ці списки централі (окружній або краєвій) та веде списки поодиноких відділів товариства. Начальниця веде ті ж самі справи для жінок. Виховник веде виховничу та освітню праць

в товаристві, влаштовує відчити, промовляє завжди при вправах про послух, дисципліну, пристойне поведіння, виробляє характер членів товариства та підносить їх духа, влаштовує вечірки, сходини родичів а для дітвори забави з грами. Своєю власною поведінкою мусить бути взірцем для цілого товариства. Секретар є помічником руков. голові, мусить бути душею організаційної праці товариства, притягає нових членів, веде кореспонденцію товариства, мусить знати, як вести справи з урядами та повинен добре знати закони про товариства та зібрання. Скарбник мусить бути сумлінний та чесний. Він вибирає вкладки від членів та приймає аляки нових членів. Веде касову книгу, членські картки та списки про заплачення вкладок. Протоколянт веде протоколи зібрань. Бібліотекар веде бібліотеку у взірцевім порядку і старається о збогачення бібліотеки. Господар веде нагляд над маєтком товариства, над руханковими знаряддями, над чистотою й порядком в руханкових приміщеннях, грищах і т.д. Архівар збирає всі пам'ятки товариства, як плякати, відзнаки, часописні статті про виступи товариства. Наглядає над прапором товариства. Записує всі важніші події товариства та події, зв'язані з виступами товариства. Заступники членів старшини (кандидати) стараються, як всі інші функціонари, про добро товариства і беруть участь в засіданнях з дорадчим голосом. Ревізори контролюють кожного місяця касові книги, перевіряють рахунки та фінансовий стан товариства.

М. Паточкова,

-----пОп-----

начальниця Союзу Робітничих
Руханкових Товариств (ДТС)
Чехословаччини.

З НАГОДИ 60-ти ЛІТТЯ ТОВ-ША РУДОЛЬФА СІЛЯБИ.

Нам і милі українські товариші, що з великим інтересом слідкують за всіма подіями наших робітничих руханкових товариств, згадують разом з нами 60-ти ліття з дня народження товариша Сіляби, секретаря Союзу ДТС Чехословаччини та САСІ (Соціалістичного Робітничого Спортивного Інтернаціоналу). Просили вони мене, щоби я децю написала з приводу свята нашого милого товариша Сіляби. Признався, що нікому з нас не приходило на думку, що товаришу Сілябі наближається шістьдесятка, хоч довгий час його праці, від самого заложення ДТС, говорить сам за себе. Тов. Сіляба разом із старостом Союзу ДТС Гумельгансом і начальником Союзу Мрзавком, належить до перших основоположників ДТС. Року 1903 було засновано Союз ДТС та тов. Сіляба став його першим секретарем. Крім того було його призначено першим редактором фахової преси ДТС. На першому в'їзді Союзу ДТС виступало 31 товариство та вправляло біля 200 осіб, а тепер, на III. Олімпіаді брало вже участь 1300 товариств, а виступало на всіх вправах біля 100.000 осіб. У великій мірі це є також заслуги й тов. Сіляби, який що-правда, своїм 10-літнім перебуванням у Відні перервав свою діяльність на терені Чехії, але вже від 1919 року знову стоїть у перших лавах творців і організаторів руханкового руху чеських робітників та як секретар керує працею всіх трьох Олімпіад Чехословаччини. Про обсяг такої праці свідчить наприклад, що його канцелярія вислала з приводу III. Олімпіади 43.342 листів і поштових посилок - до цілого світа. Окрім праці в ДТС, на товариша Сілябу, як генерального секретаря САСІ, покладено ведення Соціалістичного Спортивного Інтернаціоналу. До Інтернаціоналу належить зараз 22 союзи робітничих руханкових товариств цілого світу.

Шістьдесятка товариша Сіляби заскочила нас цілком несподівано. Цього числа років на ньому не видно - тов. Сіляба, при своїй шістьдесятці, є такий свіжий, молодий та працездатний, як мало хто інший. Найкращим святкуванням його вплив була III. Олімпіада, посвячена його працею та його відданіс-

тв справі. З'окрема з адякідотв згадуємо все його праць, прилянь і поміч, які він з самого початку руху аж до наших днів віддав нашому жіночому відділу ДТЄ. Нема мабутъ жадної праць, для якої він не посвятив би свого часу, для якої він не послужив би своєю радою й поміччє. Його заінтересовання нашим рухом не менше. Його досвід та знання є дуже цінні й з'окрема тепер, коли до великих завдань самостійного проводу жіночих відділів ДТЄ приєднується ще важливі питання розвитку руханкового руху жінок всіх совєзів, зв'язаних в Робітничім Спортівім Інтернаціоналі, його ради і його підпора будуть для нас жінок, мати особливо велике значіння.

Що ж іншого можемо ми побажати найліпшому нашому приятелєві, шляхетній та добрій людині й товаришу, повному любови й пожертв для нашого робітничого руху, як те, аби він був ще на довгі, довгі роки молодим, здоровим та щоби його велика праць в ДТЄ і в САСІ принесла йому також і в будуччині успіхів та вляки.

----пОп----

Д О П И С И .

ДО ВИКОНАННЯ СВОЇХ ЗАВДАНЬ Українське робітництво, що опинилося на еміграції в Чехословаччині, є організоване в Українському Всепрофесійному Робітничому Союзі (УВРС) та його відділах на місцях. Не зважаючи на неймовірно тяжкі умови матеріального характеру наше свідоме робітництво йде до виборення свого ліпшого завтра. Окрім захисту соціальних та професійних прав, як також правного становища своїх членів, УВРС, одним з головних завдань, поставив собі ознайомлення робітничих мас з історією визвольних змагань та усвідомлення засад, через які наша визвольна боротьба може досягнути перемогу. УВРС провадить також освідмлявчу та інформативну культурно-просвітню праць. Наприклад, за рік 1933 було відчитано та поширено понад 250 рефератів, оглядів, інформацій, тощо. Поруч того Головноє Управоє УВРС було приступлено до видавання свого органу ("Робітничі Вісті"), що протримався, нахаль, недовго. Треба відзначити також і праць поодиноких відділів, що приступали свого часу до видавання своїх органів ("Український Робітник" та інш.). Однак, з причин матеріальних, на сьогодні УВРС не може реалізувати постанову останнього Делегатського з'їзду щодо відновлення й продовження видання свого органу. Тому користуємося гостинністю "СІЧІ", як органу дружньої та співзвучної організації.

Помимо вказаної праць, треба відзначити ще один чинник організаційної праць серед українського організованого робітництва - це є самодіяльність робітничих організацій на місцях (відділів УВРС), що виявляється в галузі об'єднання робітництва на ґрунті розваг та мистецтва (театральні вистави, вечірки, концерти). Ця праць притягає ширші кола робітництва та сприяє організаційній діяльності, поширення свідомостиробітника та втягає до організованого життя тих, хто стоїть поза організаційєв. Ще одна ділянка діяльності місцевих організацій УВРС притягає до себе дуже велику увагу - це є освідмлення з нашими змаганнями чужинців, серед яких ми живемо, в першу ж чергу - чужого робітництва.

Тяжкі і невеселі часи доводиться переживати українському робітнику на чужині. Тому це сильніше мусить бути скерована його увага та праць в напрямі збільшення його організованости в боротьбі за ліпше майбутнє. Не розпорошуватися, а лише міцніше, ще міцніше згуртуватися навколо дорогої нам ідеї українського соціального та національного визволення є нашим шляхом й тим самим виладков до загальної боротьби українських трудящих мас за українську державність, самостійність та справедливе суспільне життя в своїй, ні від кого незалежній Державі трудящих!

На останньому (VII) з'їзді УВРС було заступлено 12 відділів Союзу в різних місцях Чехословаччини, що представляли 340 організованих членів УВРС. Окрім того були заступлені організації, що провадять свою діяльність в найтіснішому контакті з УВРС (як напр. Самопоміч українського робітництва

"Єдність" з Врні (понад 20 членів), Робітниче товариство "Дніпро" у Дворі Королевому (понад 20 членів) та інші). Отже на VII. з'їзді УВРС було заступлено коло 400 організованих членів українського робітництва в Чехословаччині. До Головної Управи було обрано т.т.: І.Паливоду (Голова Совау), Вельвезького, Вакова, Арк.Животька, Подригуля, Самохвала, Феденка. Заступниками до Управи - т.т. Горищенка, Станіславського, Найдуха. До ревізійної комісії - т.т. Білоуса, Кузіва, Сидоровича, заступниками - т.т. Будька та Федерана.

Для дальшої діяльності встановлено такий програм: 1. реалізація справи органу УВРС, 2. подання меморандуму в справі права на працю, побут та підданство, 3. зміцнення консолідаційної праці Совау з соборницькими, самостійницькими й демократичними громадськими організаціями, як в центрі так і на провінції, 4. поширення самопомогової праці Совау, як матеріального характеру, так і правного захисту, 5. переведення тіснішого контакту з Українським Січовим Союзом за кордоном з метов поширення січової праці на місцях, 6. участь УВРС, спільно з Українським Січовим Союзом у III. робітничій Олімпіаді в Празі й інше.

А.Ж.

"САМОПОМІЧ УКРАЇНСЬКИХ ЕМІГРАНТІВ НА ПІВНІЧНО-СХІДНІ ЧЕХІЇ з осідком в Градці Кральове" XI. звичайні загальні збори Т-ва відбулися 18 листопаду 1934. Товариство складається з трьох відділів - в Градці Кральове, Пардубицях та Йозефові. Членів є 101. В році 1934, в трьох відділах відбулося понад 70 членських сходів, звичайно з рефератами. З головних свят та академій відбулися: 1) Свято самостійности та доборности України, 2) свято традиційного Святвечора з роздачею незаможним дітям дарунків, 3) Академія в пам'ять Т.Г. Шевченка, 4) Академія в пам'ять І.Франка, 5) Академія в пам'ять Головного Отамана С.В.Петлери, на якій виголосив прегарний реферат про покійного Головного Отамана Д-р.О.Безпалко; рівночасно він подав ближчі інформації про III. Олімпіаду в Празі, 6) Свято праці 1 травня, 7) Свято 100 ліття народження Б.Федьковича, 8) Свято 10 річниці тривання Товариства, 9) Свято в честь Лесі Українки, 10) Свято 1 листопаду та інші. Реферати в більшості були виголосені місцевими силами, а саме: Інж. Д.Оснач, Інж.Г.Синявський, Інж.С.Пласкач, М.Олексин, М.Білокур, проф.Дукіянович, Інж.В.Сімянців та М.Оварчук. Було влаштовано власними силами виставу "Назар Стодола". Відбулися курси німецької мови (зів Інж.С.Пласкач). З резолюцій, ухвалених на святі 10-ої річниці СУЕ, між іншим заслужовує на увагу та, в якій члени СУЕ закликають все українську інтелігенцію до співпраці з українськими робітниками для добра українського Народу.

Інж.С.Пласкач.

СІЧ У ПЛЪЗНІ. Установчі збори Січі відбулися дня 20 травня 1934. На зборах реферат виголосив Головний Виховник Управи УСС тов. Д-р. О.Безпалко на тему "Значіння Січей". До Управи між іншими були обрані: кошовим М.Войкевич, бувши член Національної Ради ЗОУНР, далі - т.т. С.Собків - осул, А.Тусин - курінний, М.Жолоб - хорунжий, І.Залць - скарбник, С.Косилач - писар, М.Пивоняк - бібліотекар, Г.Плекон та П.Коліковець - ревізійна комісія.

Участь на III. Олімпіаді взяло 20 членів Пльзненської Січі в одностролж, на які видали січовики 2.765.60 Кч. На подорож до Праги Головна Управа УСС допомогла сумою 592 Кч. Для Січі в Пльзні подарував Головний Кошовий УСС тов.Іван Сокальський (Калістрат) прегарно вишитий прапор. Розвинення прапору відбулося 1 липня 1934 при великій участі січовиків та гостей. Святочний реферат виголосив кошовий М.Войкевич.

До громадянського Комітету Покуття вислано привітання з нагоди введення січового батька Д-ра Кирила Трильовського. Євильей 100 річниці народження Б.Федьковича відсвятковано 25 листопаду. Доповідь виголосив січовик С.Косилач.

М. Войкевич.

СІЧ У МОЛОДІЇ ВОЛЕСЛАВІ. Заложення Січі в Молодії Волеславі відбулося 5 серпня 1934. Було обрано Управу в складі: Дмитро Вронцишин - кошовий, Іван Вельвезький - осул, Микола Кузів - писар та Степан Салінський - скарбник. Статут для затвердження подано Урядові.

О.В.

СІЧ У ПРАЗІ. Після літніх ферій 1934. Празька Січ відбула ширші товариські сходини, на яких було порушено справу пляну діяльності на майбутнє. Постановлено, аби кожен член Січі приголосився для вправ до Робітничого руханкового товариства (ДТЄ) в тому районі, де замешкує. Після нового (1935) року Празька Січ має відбути ряд екскурсій як до Фабрик, кооперативів, так і до культурно-просвітніх робітничих установ. Регулярно, помісяця, мають відбуватися товариські сходини, на яких зачитуватимуться спеціальні реферати про руханку, тощо. В Празького українського громадянства появилася значне зацікавлення Січчю, доказом чого є багато заяв про вступ до Січі. Життя Січі значно оживляється. В ближчому часі Січ має на меті влаштувати публичну імпрезу.

І.П.

СІЧ В РЖЕВНИЦЯХ в ближчих днях має відбути сходини Січі, на яких має виробити план діяльності на наступний рік. Намічено цілий ряд змагань з товариськими чеськими організаціями, що мають відбутися навесні. В січовиків панує повна дисциплінованість, карність та зрозуміння Січової Традиції.

І.П.

СІЧ В ПОДЕБРАДАХ. Члени Подебрядської Січі вправляють разом з місцевим товариством чеською організацією та беруть жваву в ній участь. На цей рік (1935) лишається стара управа Січі в повному складі.

В.П.

Х Р О Н І К А .

ВІД ГОЛОВНОЇ УПРАВИ УКРАЇНСЬКОГО СІЧОВОГО СОЮЗУ ЗА КОРДОНОМ. Ширша Головна Управа Українського Січового Союзу за кордоном, у своєму засіданні дня 20 жовтня 1934., заслухала заяву Головного Осула Українського Січового Союзу т. Всеволода Петрова в дня 3. липня 1934. про його вихід з Управи УСС за кордоном. Докладно обговоривши його, Всеволода Петрова, діяльність та поступовання, як в рямках Українського Січового Союзу, так і на зовні його, в часі підготовки до III.Робітничої Олімпіади Чехословаччини 1934., в часі самої Олімпіади, як рівнож і в часі після неї, Головна Управа Українського Січового Союзу за кордоном одногласно постановила: заяву Всеволода Петрова про вихід з Управи прийняти до відома й не рахувати його надалі членом Головної Управи Українського Січового Союзу за кордоном, як також викреслити Всеволода Петрова зі складу членів Українського Січового Союзу за кордоном. Про цю постанову оголосити в органі УСС.

Головна Управа УСС. за

ПОДЯКА ЖЕРТВОДАВЦЯМ НА III. РОБІТНИЧУ ОЛІМПІАДУ. На підготовлення й виконання виступів Січі на III.Олімпіаді одержала Головна Управа УСС такі пожертви: Головна Управа ДТЄ (для уможливлення приїзду безробітним) - 1500кч. п.Яків Макогон - 1000кч., по листах зібрано: в Подебрадах - 126.50кч. та 15кч (з того дарував інж.Горлієнко 50кч та Союз Українських військових інвалідів 15кч); на листу в Празі - 126кч.; в Пльзні - 160кч.; в Градці Королевім - 77кч. Крім того дарували п.інж.Галька - 50кч., п.Дмитро Бронцишин - 37кч. та гімназія в Ржевниці - 200кч., Укр.Соц.Рад. партія - 120 кч.

Головна Управа УСС висловлює всім жертводавцям якнайширшу подяку. З'окрема дякує Головній Управі ДТЄ та відомому українському меценатові руханкової та спортової справи п.Якову Макогону, як також і професорській раді гімназії в Ржевниці. Врешті дякує Головна Управа своєму Головному Кошовому Іванові Сокальському (Калістрату), який покрив тисячні недобори витрат на III.Олімпіаду зі своїх власних грошей.

Головна Управа УСС.

ПОДЯКА. Управа Січі в Пльзні складає найширшу подяку Головному Кошовому УСС Іванові Сокальському (Калістрату) за подарування розкішно вишитого прапору для Січі в Пльзні. Під цим прапором будемо працювати на славу України та нести славу Січі на чужині.

Управа Січі в Пльзні.

III. РОБІТНИЧА ОЛІМПІАДА та "ТРУДОВА УКРАЇНА". В ч. 7 "Трудової України", центральному органі УПСР читаємо: "Українське робітництво, організоване комітетом робітничче-соціалістичного зв'язку імпульсивно заманіфестувало на цій Олімпіаді і свій визвольний селянсько-робітничий рух.... Тільки завдяки об'єднаним соціалістичним силам на цій світовій Олімпіаді над її стадіоном славно повізав український прапор..." Не розуміємо цього ухилення від дійсного стану речей в статті, в якій далі говориться: "Але українське робітництво "Січ" не тільки заманіфестувало існування України, воно разом і оборонило честь та славу віднолюбивої української нації.... Українська "Січ" зробила велике діло на Олімпіаді і за це їй велика подяка". І ми дякуємо авторові, що він сам себе спростував в одній і тій же статті. Фактом є, що виступи на III. Олімпіаді організувала Головна Управа Українського Січового Союзу за кордоном, а те, що над Стадіоном повізав наш національний прапор є доказом дійсно братерських відносин поміж Союзом Робітничих руханкових товариств (ДТС) Чехословаччини та Українським Січовим Союзом за кордоном. Комітетові робітничче-соціалістичного зв'язку знова треба завдячувати одностайну репрезентацію українських соціалістичних сил на III. Робітничій Олімпіаді 1934. в Празі, що треба записати золотими літерами до історії українського групового життя.

I. C. (K).

ЧУЖИНЦЬ ПРО СІЧОВИКІВ НА III. ОЛІМПІАДІ. Видатний швейцарський журналіст Ернст Аггенбергер, в Женевському часописі "Les services publics" пише про вечірку січовиків, на якій був він гостем. Між іншим він пише наступне: "Зі всіх кінців Чехословаччини зібралися українці емігранти на свято робітничої Олімпіади. В маленькому, але гарно прибраному національними жовто-блакитними прапорами, помешканні зібралися вони й чули ми там промови, національні пісні й танці. Вони схоронять віру, що всетаки збудуєть своє вільну, демократичну державу. Велика Україна є тепер під Росією, інші частини Чехословаччини. Багато цих вигнанців для цього святочного випадку збралися в свої чудові, а різнобарвними вишивками національні одяги. Далеко від батьківщини, ці фабричні та сільські робітники а також й інтелігенти, підтримують своє народне традиції й цим самим підтверджують свої соціалістичні переконання. Не розумівши мови наших гостителів, в той же час ми почували себе яко дома, бо знаходилися між робітниками, що стремлять до тої самої мети, як і ми. Нівельючий капіталізм знищив старі звичаї, бо для нього немає ні людей, ні народів, а лише ті, кого він експлуатує. Будьмо вдячні тим, хто вірить, що будуччина буде більш вільною й більш справедливою та схоронять непорушну спадщину предків. В соціалістичному об'єднанні вільних народів, емансипований робітник зможе зреалізувати синтезу любови до батьківщини з міжнароднім братством".

ЧУЖА ПРЕСА ПРО УСС. Прихильні інформаційні статті про Український Січовий Союз за кордоном та про його діяльність змістило багато чужих газет та журналів. З них подаємо: "American labor news" [Cleveland], "Sokolaki Glasnik" [Ljubljana], "Tělocvičný ruch" [Praha], "Pravo lidu" [Praha] та інші.

OBSAH: Dr. Ošup Bězpalko. "Zakladejte Siče". - Ueses. "Cestami Ukrajinské státnosti". - Rudolf Silaba. "Jak zakladati a vesti dělnické tělocvičné jednoty". - M. Patočková. "K 60-ti letému jubileu Rudolfa Silaby". - Dopisy. Chronika. -

"SIČ", časopis Ukrajinského Sičového Svazu za hranicemi. Vychází nepravidelně. Vydavatel Ivan Sokalský. Praha-Michle, Kačerov č. 853. Adresa redakce a administrace: Redaktor Dr. O. Bězpalko. Poděbrady č. 256. Rozmnožováno na cyklostylu Svazu Dělnických Tělocvičných Jednot Československých v Praze.